

21. november 2008

Raudan Hund: Flaggkommandøren på omvisning

Jeg hadde avtale med Ståle Bråttsjø, flaggkommandøren, å ta en kopp kaffe me'n når han kom fra omvisning i det nye Ledelsesbygget for Forsvaret på Akershus festning. På forhånd snakket han om en hyggelig tilstelning for pensjonistene, men da han dukket opp var'n i skikkelig dårlig humør.

- Skrekkelig! Jeg kan ikke tro de har gjort det i ørska. Dette må være tilsiktet!

- Hva da, Ståle?

- Huset. Det nye bygget for den såkalte integrerte ledelsen, altså departementet og forsvarsledelsen.

- Er ikke det bra da? Det høres jo lovord fra alle kanter om det. Sammenbygging av gamle hus med nytt i vernede omgivelser, en vanskelig oppgave som er kjempebra løst, sies det -?

- Jo da, det er meget å glede seg over både ute og inne. Men budskapet er håpløst, rett og slett!

- Budskap ??

- Akkurat, budskapet er håpløst. Du skulle sett statsrådets kontor, eller rettere suite. Alt, fra adkomsthallen til størrelsen og utstyret er i slottslignende format og prakt. Kjempemessig!

- Høres bra ut for meg. Det ligger jo på Akershus. Vi må koste på oss litt for tradisjonene, Ståle!

- Enig. Men du har ikke hørt resten, Raudan. Det forskrekkelige er kontrasten mellom den kongelige glansen rundt statsråden, og den kummerlige standarden som departementsråden og forsvarssjefen er avspist med i fjerne kroker av bygget. Skal du besøke dem forlater du herligheten og blir ledet i gåsegang langs et kontorlandskap. Så, hardt styrbord, gåsegang inn til depråden – obs! – det står en søyle midt i leden! Passasjen fra kontorlandskapet til forsvarssjefen er fri for sperremateriell, men ender til gjengjeld ved et kaffekjøkken. De beskjedne kontorene for disse høyeste embetsmenn er greie nok som arbeidsværelser, men ganske fri for representativt preg. Og husk, de tar også imot utenlandske gjester.

- De jobber vel i alle fall mer med sakspapirer enn med gjester - ?

- Sikkert nok, Raudan, men det er jo ikke poenget. Heller ikke er det noe poeng om disse kontorenes innehavere er saksorientert og ikke opptatt av ytre stas. Poenget er at

toppetasjen i denne nye bygningen uttrykker en kolossal forskjell, ja en klasseforskjell i rang og status mellom den politiske ledelsen og embetsverket i departementet. Arkitekturen inviterer ikke til nærhet i en kollegial atmosfære som rammen for embetsverkets lojale anstrengelser. Den markerer sakkunnskapens avstand og ydmyke status i forhold til politikken, innprentet på ledernes plan. Fullstendig føydalt, og helt fremmed i vårt land! Ikke har jeg sett noe slikt i andre land heller, og jeg har sett flere i min tid som adjutant hos forsvarssjefen. Det er dette "signalet" som er så galt. Det er galt på andre måter også, - en alvorlig side er at det projiserer en aura av ensom allmakt og fortrefelighet rundt statsråden. Ubefestede sjeler i stillingen - og i omgivelsene - vil vanskelig unngå å bli påvirket av slikt.

- Jeg hører hva du sier Ståle, men overdriver du ikke litt nå?

- Jeg støtter meg til Churchill: *We shape our buildings; thereafter they shape us*. Utformingen av bygningen skjedde mens Kristin Krohn Devold var statsråd, og den er påfallende i samsvar med hennes forming av forholdet til embetsverket. . . Nå støpt i betong, Raudan! Aldeles forferdelig!!

§